

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

Mai számból:

Gyorsista a III-ik Békélcsován negyedik sorsolásáról (2. oldal) Tokaji Eszter „haragos” napja (3. oldal) Móricz Zsigmond utolsó debreceni útja (3. oldal) Nagyobb figyelmet a Körszeti pártbizottság munkájára (4. oldal) A Biharkezesi járás az aratás küszöbén (5. oldal) A Debreceni Mezőgazdasági Akadémia évszám mérlege (5. oldal) Sport (6. oldal)

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMÉGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 152. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

1955. JUNIUS 30., CSÜTÖRTÖK

HÍREK A NEMZETKÖZI ÉLETBŐL

Nagygyűlés Helsinkiben a béke-világtalálkozó alkalmából

Június 27-én este a béke finnországi híveinek szervezésében a helsinki Hesperia-parkban nagygyűlést tartottak. A béke-világtalálkozó alkalmából. A béke-világtalálkozóon képviselt országok zászlóival felvonulva zárt sorokban haladtak el Helsinki főútvonalán és a következő jelszavakkal tüntettek: Üdvözöl-

juk a béke-világtalálkozót! Vesszen az atomháború! A népek a béke bástyái!

A nagygyűlésen több, mint tízezer ember volt. Több tetszetalás után meleg fogadtatásban részesítették a gyűlés résztvevőit. A gyűlés résztvevői a következő szöveget írták:

Ünnepi gyűlés Moszkvában a Patyomkin páncélos cirkáló fegyveres felkelésének 50. évfordulója alkalmából

Június 27-én a Patyomkin fegyveres felkelés kitörésének 50. évfordulóján Moszkvában a Szakszervezetek Házának oszlopcsarnokában Moszkva dolgozói, a szovjet hadsereg és a haditechnikai hadi képviselői együttes gyűlést tartottak.

Az ünnepi gyűlést I. V. Kaporov, az SZKP moszkvai területi bizottságának titkára nyitotta meg.

A Knyaz Patyomkin Tavriscskij páncélos cirkáló hősi felkelésének 50. évfordulójáról Sz. J. Zaharov tengernagy mondott beszámolót.

Dulles amerikai külügyminiszter sajtóértekezlete

Dulles, amerikai külügyminiszter június 28-án az amerikai külügyminisztériumban tartott sajtóértekezleten válaszolt azokra a kérdésekre, amelyeket a tudósítók a fegyveres csökkentésre előterjesztett szovjet javaslatokkal kapcsolatban hozták intéztek.

Dulles, mint az United Press hírügynökség jelenti, kijelentette, hogy a fegyverkezés javasolt kölcsönös korlátozása „némi eményt nyújt”, ha meglehet találni a fegyverkezési terhek csökkentésének módját Európában. Azt állította azonban, hogy ezek a lehetőségek nem valószínűsíthetőek meg a négy hatalom közelgő genfi kormányfői értekezletén.

Egy másik kérdésre válaszolva kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem zárja ki az olyan kérdésekről kínálati való közvetlen kétoldalú tárgyalások lehetőségét, amely kérdések nem érintik közvetlenül „a formozai kormányt”,

az ilyen tárgyalások azonban nem jelentik a pekingi kormány elismerését.

Az amerikai repülőgéppel a Behring-szoros térségében történt incidensre vonatkozóan hozza intézett kérdésekre válaszulva kijelentette, sajnálja, hogy ez az incidens megtörtént, de „kétségbevonja, hogy ez szándékos politikát jelentett”.

Dulles az incidenssel kapcsolatos szovjet nyilatkozatra utalva kijelentette: „Ennélfogva remélhető, hogy a genfi értekezlet annak feltevéssel kezdődhet, hogy mind a négy résztvevője tartós békét kíván”.

Dulles kijelentette, hogy mindig fennáll a tévedés lehetősége a repülőgépek helyi meghatározásában, ugyanakkor azonban azt állította, hogy a repülőgép nem sérthette meg a Szovjetunió légitereinek határait.

Adenauer osztrák-ellenes kijelentése nagy felháborodást keltett Ausztriában

A közelmúltban Carlo Schmid szociáldemokrata képviselő a bonni szövetségi gyűlésen felhívta a figyelmet arra, hogy Adenauer külügyi német javak kérdésében más utat követve, hogy az Egyesült Államokból, vagy pedig Ausztriáról van szó. A bonni kancellár azt válaszolta: „Németország hadiállapotban volt az Egyesült Államokkal, Ausztriával azonban másképp áll a dolog. Sehol sem fogadták olyan lelkesen Hitlert,

mint Ausztriában”

Ez a rágalom felháborodást keltett Ausztriában. A parlamentben Pitermann (osztrák szocialista párt) úgyszólván az összes képviselő tetszésnyilvánítása mellett szövegbe vette, hogy 1938-ban távolról sem csak olyan emberek akadtak, akik lelkesedtek Hitler bevonulása fölött, hanem ott voltak a szociáldemokraták, a katolikusok, a Hazafront és a kommunista párt tagjai, akik ellenálltak.

A bonni szövetségi gyűlés első olvasásában jóváhagyta az „önkéntesekről szóló törvény” tervezetét

A bonni szövetségi gyűlés június 28-i ülésén az „önkéntesekről szóló törvény” tervezetének első olvasása után szavazásra tették fel a kérdést, hogy elvesse-e a szóbanforgó törvénytervezetet, vagy terjesszék a Bundestag illetékes bizottsága elé második ol-

vasásban való megvitatása végett. A nyugatnémet hadsereg mielőbbi megteremtésének hívei kellőszámban szavazatot tudtak szerezni ahhoz, hogy a szóbanforgó törvénytervezetet további megvitatása céljából a szövetségi gyűlés illetékes bizottsága elé terjesszék.

ÜZEMEINKBŐL JELENTIK

Exportra is termel már a Debreceni Játék- és Díszműkészítő KSZ

A munkát a debreceni ksz kapta, amelynek dolgozói vállalták, hogy határidő előtt, már augusztus

20-ra eleget tesznek ennek az exportgyártási kötelezettségüknek.

A Dohánybevaltó kiváló munkájáért újabb elismerést kapott

Nagy az öröm a Tiszántúli Dohánybevaltó Vállalatnál: a felszabadulási verseny során elért kimagasló eredményeiért a Minisztertanács és a SZOT díszoklevéllel tüntette ki a vállalatot.

A Dohánybevaltó dolgozói és vezetői megérdemelten kapták ezt a kitüntetést. A felszabadulási munkaverseny során elért kimagasló teljesítményeik hosszú, szívós munka eredményei. A múlt év második felében két ízben volt üzem a Dohánybevaltó. Ez év első negyedében sikerült harmadszor is megszerezni a vállalat dolgozóinak az élüzem címet. A

felszabadulási munkaverseny után azonnal nagy lendülettel kezdtek az új munkaversenyszakaszokhoz: május 1. a DISZ II. kongresszusa, augusztus 20. tiszteletére tettek értékes felajánlásokat. Felajánlásaitak nemcsak teljesítették, hanem túl is teljesítették. Ennek köszönhetik, hogy

június 20-án befejezték mind az első felvételt, mind a második negyedévi tervüket.

Jelenleg a harmadik negyedévi terv zökkenőmentes beindítását készítik elő, hogy sikeresorozatot töretlenül iveljen felfelé.

Látogatás az épülő

BERETTYÓÚJFALUI TEJPORGYÁRBAN

Üzemek, gyárak dolgozói jelentik nap, mint nap nagy örömmel, hogy új termelési győzelmekkel, a felvételi illetve a negyedévi tervek határidő előtti teljesítésével gazdagították államunkat. Jól tudják, hogy ezzel saját és dolgozó társaik növekvő jóléti-ük alapjait biztosítják. Jól tudnak alapjait biztosítani. Jól tudják azt is, hogy a tervek túlteljesítésével hozzájárulnak ahhoz, hogy új, korszerű gyárakat, üzemeket építhessünk, fejleszthessük iparunkat.

Ilyen új gyárépítkezés meggyékben a Berettyóújfalui Tejporgyár építése, amelyről az alábbiakban számol be egyik levelezőnk.

A Berettyó hídja felé menőknek, vagy arról jövőeknek már messziről szemükbe tűnik egy új építkezés. Hosszú nyárfákkal övezett térségről messzire látszanak a gyorsan emelkedő piros téglafalak. Sokan állnak meg az építkezés mellett és nézik a munkások szorgoskodását. Megyénk egyik új gyára, a Berettyóújfalui Tejporgyár épül itt.

Engem is kíváncsivá tett ez az építkezés. Az építve vezető megengedte, hogy megtekintsem a nagy épületeket és a gyár udvarán folyó munkát.

Az építve vezető irodájából kiépve egy nagy versenytábla előtt a szemembe. Ott sorakoztak rajta az építkezés legjobb dolgozóinak neve és eredménye: Szász József vasbetonszerelő 157, Lőrincz Ferenc ács 145, Lipták János kőműves 143 százalék, és még egy sor név. Akadt aztán más látnivaló is. Mozgalmas itt az élet. Itt transzportörök szállítják a téglát, ott kukások töltik az udvar szintjét, emitt fűrészekkel falaznak a kőművesek, amott vasúti sín alá építenek töltést.

A gyárépület pincéjében kezdtem a látogatást. Itt három bri-

gád végzi a víz-, gáz- és villamos vezetékek szerelését. Két brigád teljesen fiatalokból áll. A két ifjúsági brigád kitesz magáért: 130-140 százalékos átlagteljesítménnyel dolgoznak. Azonban panaszokadtak, hogy kevés az anyaguk és emiatt nem tudnak magasabb teljesítményt elérni. Megmutatták a raktárakat is. Igen sok anyag volt ott. Meglepődésemet észrevették és elmondották, hogy még tízszer ennyi különféle csapra, csőre, csavarra, meg egyéb szereléshez szükséges anyagra van szükségük.

A gyárépületnek már a második emeletét rakják a kőművesek. Mégpedig igen gyorsan. Hosszú ideig vontatottan haladt ez az építkezés. Most azonban úgy nő, mintha húznák. Igyekeznek a kőművesek, hogy még ez évben átadhassák rendeltetésének Berettyóújfalui és az egész megye új büszkeségét, ezt a tejporgyárat. A főépület első része, amelyben az irodák, fürdő, konyha, és más helyiségek lesznek, már majdnem teljesen kész van, már csak a festés hiányzik.

A gépház építését is megnéztém. Ennek falát is már a második emelet magasságában rakják a kőművesek. Igen meglepett az, hogy az első emelet magasságában

nincs földem. Elmondták, hogy ez azért van így, mert a kazán — amelynek tervezett belső égéscső-ülete 1400 négyzetméter — majdnem két emelet magas lesz. A szénnek külön széntárolót építenek. Ide és a készáru raktárakhoz vasúti sín vezet majd be, hogy meggyorsítsák a szállítást. Most építik a vasúti sín töltését.

Sok bajt okoz az építőknek a talajvíz. Igen magas itt a szintje. Minduntalan feltör az alépítmények árkaiba. Szivattyút pedig nehezen kapnak, sokat kell várni, amíg megérkezik. Ezért kényszerül a gépház mögötti kemény építésre.

Es ha már a víznél tartunk, had írjam meg, hogy az építve vezető elmondta, hogy a gyár egy nap alatt annyi vizet fog felhasználni a tejporgyártáshoz, hűtéshez, amennyit Berettyóújfalui egész lakossága.

A látogatás végén azzal a jó érzéssel távoztam, hogy a gyár építői mindent megtesznek, hogy beváltásuk ígéretüket: még ez évben átadhassák rendeltetésének a Berettyóújfalui Tejporgyárat. Az illetékesek segítsék hozzá az építőköt, hogy ígéretüket valóra válthassák: segítsenek a talajvíz elleni küzdelemben, javítsák az anyagellátást.

Alföldi Barna levelező,

Nemzetközi Szövetkezeti Nap lesz július 3-án

A Nemzetközi Szövetkezeti Nap jelentős esemény a megye földművelésszövetkezeteinek életében. mely a szövetkezeti mozgalom fejlődését, a szövetkezeti dolgozók munkájának jelentős javulását kell, hogy eredményezze. A megye földművelésszövetkezetei a Nemzetközi Szövetkezeti Nap mellett megünneplésére kultúrmműsorrall egybekötött ünnepi termelési értekezletet szerveznek.

Az ünnep alkalmából a Nagyléta és Vidéke Körzeti Földművelésszövetkezet versenyre hívta ki a megye valamennyi földművel-

szövetkezetét. Vállalta, hogy a kiskereskedelmi forgalmi tervét 2 százalékkal, helyi árualap felhasználását 10 százalékkal, begyűjtés és felvásárlási tervét 5 százalékkal, vendéglátóipari tervét 8 százalékkal, ezen belül saját termelési tervét 3 százalékkal teljesíti túl.

Az üzemágaknál az önköltségszámítás terén 35 ezer forintot takarítanak meg. A tömegszervezeti munka megjavítása érdekében vállalták, hogy a mozgalmi tervet 2 százalékkal teljesítik.

Tokaji Eszter

„HARAGOS” NAPJA

Na tessék, itt van! Csinalja! — Tokaji Eszter mindenáron egy kefenyelet akart a kezembe nyomni, hogy csiszoljam, vagy legalábbis próbáljam meg.

— En még ilyet soha életemben nem csiszoltam, csak legfeljebb láttam. Nem értek hozzá, ezért meg sem próbálom — mondtam, de ő tovább unszolt:

— Na lássuk, lássuk... próbálja meg!

En nem próbáltam meg, hanem még egyszer kijelentettem, hogy nem értek ehhez a munkához. En is próbálkoztam már az életben sok mindennel, de kefenyél csiszolásához még eddig nem volt szerencsém. Ellenben:

— Ha tanulnám egy-két hónapig talán én is belezajlok.

— Hajaj...! — legyintett sokat mondóan, de annál gyanúsabban, amit csak nehezen tudtam megérteni. Úgy látszik kétfelkodik feltevésemben, no de se baj — gondoltam.

—Tokaji elvtársnő is tanulta ezt a mesterséget. Nem hiszem, hogy születési adottsága lenne?

— Persze, hogy tanultam!

— Hát ha tanulta, akkor ez azt jelenti, hogy valaki tanította is.

— Az igaz. Tanított...:

— Talán Királyné? Aki úgy tudom kétszeres sztahanovista és kormánykitüntetett is. Munkamódszerátadó.

— Munkamódszerátadó, munkamódszerátadó... Neki ez a kötelessége. Ő itt a... a brigádvezető. Még szép, hogy átadja — felelte, s hangjának úgy adott nagyobb nyomtatékot, hogy egy fél megmunkált kefenyével, meg lehetős gyors muzdulattal cirkalmas és görbe vonalakat rajzolt a levegőbe.

— Erkölcsei kötelessége. Vagy becsületbeli kötelessége. Öntudat kérdése ez. Király elvtársnő elmondotta nekem az előbb, hogy 28 évvel ezelőtt, amikor ő idejött dolgozni ebbe a műhelybe, neki senki sem mutatta meg, hogy mit, hogyan kell. Senki sem adta át a módszert, hanem a mesterséget el kellett lenni, valósággal el kellett lopni. Azt mondták neki, hogy egy-kefenyélre measzózik innen. És látja, nem szókott meg. Ezt igazolja az itt elírótt 28 éve és igazolja az is, hogy megtanulta mesterségét. Szereti azt.

— Jó, jó...: Az akkor volt... Ez meg most van!

— Éppen ezért, mert az akkor volt. Abban az időben valóban nem sokat törődtek azzal, hogy egy új munkás, hogy fejlődik szakmailag. Vagy megszokik, vagy megszokik. Ez volt az elv. Akkor mindenkinek egyéni érdeke fűződött ahhoz, hogy jó munkamódszerét titokban tartsa, ne adja át, mert ha valaki átadta és nálánál jobban tudta, talán másnap már kívül került a kapun. Most viszont közös érdek a szakmai fejlődés. Nem szabad eltitkolni, hanem jobban terjeszteni kell a jó munkamódszereket. Király elvtársnő is szívesen tanította magát, és szívesen adta át munkamódszerét úgy, Tokaji elvtársnőnek, mint Kujai Jánosnének, Frank Etának, Kiss Jánosnének, Kiss Imrénének, Kollár Erzsébetnek vagy másoknak. És biztos meg is tanította.

— Igen. Úgy megtanított, hogy még 38 százalékat is teljesíték.

— De hiszen itt a versenytáblán az áll, (ami éppen ott van a falra felfüggesztve, fölünk alig két méterre) hogy május havi átlaga 154 százalék.

Erre Tokaji Eszter nem válaszolt semmit. És itt elárulok egy titkot: azt hittem, hogy nyomban elvesztem beszédem fonálát, mert

nem tudtam, hogy Tokaji Eszter csak ugrat, vagy komolyan beszél. Hirtelen körül néztem, majdnem segítségkérően. Aki itt közvetlen Tokaji elvtársnő mellett dolgoznak végig hallgatták ezt a beszélgetést. Mosolygós arcukban megnyugvást találtam.

— Ma rossz kedvében van. Ilyen a természete — mondogatták.

Majd Fényszárosi elvtársnő, a gyár igazgatónöje is beleszólt a beszélgetésbe:

— Egy sztahanovistának nem illik így beszélni Eszterikém.

— Na tessék. Sztahanovista. Ezt is csak most tudtam meg — gondoltam. De azt is megtudtam, hogy át sem akarta venni az oklevelet. Visszaadta, hogy neki nem kell. (Ekkor is „rossz” napja volt). A végén mégis átvette, s megígérte, hogy jó eredményt ér el a termelésben. Ígéretéhez hű is maradt.

— Emlékszel még Tokaji Eszter, amikor 38 százalékat teljesítettél, felszaladtál hozzáam kikelve, hogy már pedig te ennél többet képtelen vagy teljesíteni és azonnal adjam ki a munkakönyvedet. Beszélgettünk pár percig és jobb belátásra készítették. És másnap?

— Itt maradtam. És másnap is dolgoztam.

— És 170 százalékat teljesítettél — helyesbített Fényszárosi elvtársnő.

Ilyen munkás ez a Tokaji Eszter. Kicsit zsörtölődős, vannak szeszélyes napjai, amikor semmi se jó. De minden ellentmondásából, haragos természetéből is a munkaszereket csendül ki. Zsörtölődik, de mégis jólelkű, jószívű. S a keze aranyat ér.

Tanítvány volt, Királyné tanít-

ványa, s most sztahanovista. Nemrég neki adták át a jó munkamódszereket, s ma már olyan szakmai képzettségi fokon dolgozik, hogy akár ő maga is munkamódszerátadó lehet.

Azonban ne felejtse el Tokaji elvtársnő, hogy van munkafegyelm is. Úgy viselkedni pedig, ahogy a hangulata diktálja, sehol sem lehet. Különösen egy sztahanovistának nem. Egy sztahanovistának nemcsak munkája, de a magatartása is kifogástalan kell, hogy legyen. Példát mutat úgy a termelésben, mint a fegyelmében, mert ahogy ő becsül munkatársait, ugyanúgy becsülik azok is őt. A magatartásban példát vehet Királynétól, akinek tulajdonképpen mesterségét köszönheti, aki oly lelkiismeretesen foglalkozott és foglalkozik ma is minden munkatársával. Ha megfogadja a jó tanácsot és legyőzi hangulatait, még sokkal értékebb tagja lesz társadalmunknak.

Remélem, mire legközelebb a Kefegyárba megyek már nem az én kezembe nyomja a kefenyelet, azzal, hogy „Na itt van, csinálja”, hanem tanítványainak magyarázó színté segíteni akarással, valahogy így:

— Látja elvtársnő így kell fogni, így kell a korongra tartani. Nyomja csak hozzá erősebben, bátrabban. Így szaporabban halad a munka, szebbek lesznek termelési eredményei, s többet is keres...

És ha tanítványa nem érti meg egyszer, egész biztos elmondja tiszser, s ha kell többször is.

Ugye így lesz — Tokaji elvtársnő?

(— vadász —)

Tapasztalatcseré a Rákosi telepi Petőfi TSZ-ben

Nemrég több egyénileg dolgozó paraszt kereste fel termelőszövetkezetünket. Mi, a Rákosi telepi Petőfi Termelőszövetkezet tagjai örömmel fogadtuk a látogatókat. Végig járták gazdaságunkat, fölviről-hegyire megnézték mindent.

A közös ebéd után barátilag elbeszélgettünk. Sok érdekes probléma vetődött fel.

Farkas András egyénileg dolgozó paraszt elmondotta, hogy ő eddig attól félt csak, hogy a szövetkezetben belül nézeteltérések, belső viszályok, surlódások vannak. De most már úgy látja, az eddigi tapasztalatok alapján, ha vannak is ilyenek, ezek nem tartanak sokáig, nem hatnak ki a termelési eredményekre.

Többen elmondtuk Farkas Andrásnak, hogy van vita nálunk

is. Bátran, őszintén megmondjuk egymásnak a hibákat, felhívjuk egymás figyelmét a rendelkezésekre, de harag ebből soha nincs.

Szöke József hat holdas dolgozó paraszt elismeréssel nyilatkozott szövetkezetünkről, elért eredményeiről. Saját szemével győződött meg, hogy a szövetkezeti jóvedelem mellett minden tagnak tehene, disznója, jól gondozott háztáji gazdasága van. A példás növényápolás, a szervezett munka, a gondozott állatállomány megnyerte a kivülállók tetszését.

A látottak és tapasztaltak alapján bizonyára sok egyénileg dolgozó paraszt kéri felvételét szövetkezetünkbe.

Tollas Sándorné, a Rákosi telepi Petőfi TSZ tagja.

Vidám falusi nap

NYÍRACSÁDON

Szinte az egész falu aprajánagyja készülődött az elmúlt hetekben Nyíracsádon az MSZT megalakulásának 10. évfordulója ünnepére. Tíz évvel ezelőtt alakult meg e kisközségben az MSZT szervezet, s most tíz év után — a nagy készülődés legalább is ezt mutatta — mindenki részt akar venni az ünnepnap megrendezésében.

Szombaton ott szorgoskodtak a nyíracsádiak a díszmelyvény elkészítésén, mások a kiállításnak segítettek. Másnap, vasárnap akadt is sok látogatója a kiállításnak. Mielőtt azonban a kiállításra indultak volna a nyíracsádiak, zenezsóra ébredtek aznap reggel, s tulajdonképpen ezzel vette kezdetét a vidám falusi nap. Vendégeket is vártak, akik idejében meg is érkeztek. Még Haj-

dúbagosról is voltak látogatók. Megérkezett Debrecenből a honvédség kultúrscsoportja is, amelyik a délután 5 órakor kezdődő ünnepség után adott műsort.

Mocok Sándor, az MSZT nyíracsádi szervezetének elnöke mondott az évforduló alkalmából ünnepi beszédet. Megemlékezett az MSZT tagságának az eltelt évek alatt folytatott tevékenységéről, arról, hogyan segítette az MSZT a nyíracsádi dolgozókat a szovjet emberek életének, munkájának megismertetésében.

Az ünnepségen — amelyen több, mint háromezren vettek részt — az MSZT több tagját jó munkájuk elismeréseként emléklappal jutalmazták meg. Ezután kezdetét vette a kultúrmissor. Marádi Tivadar MSZT járási titkár.

MÓRICZ ZSIGMOND
UTOLSÓ DEBRECENI ÚTJA

Valami mélyen jelképest érzek abban, hogy ilyenkor június végén, amikor a nap olvadt aranyonyal öntözi a földeket, érett kalászejek hajolnak kasza alá és a kánikulai napsütéstől tüzelő föld testén szöke kévepúpok nőnek: emlékezzünk újra és újra Móricz Zsigmondra. A termő nyár, a teremő élet szimbóluma volt ennek a nagy magyar írónak az élete, aki ádáz, rossz időkben, viharos korban is mindig letette a maga örök természetét a magyar szellemi élet asztalára.

Most Móricz Zsigmond születésének 76-ik évfordulója alkalmából utolsó debreceni útjáról és tartózkodásáról szeretnék megemlékezni. Közismert, hogy az írói élete mennyire összefonódott Debrecennel. Nemcsak a diákevek zengő és fájdalmas emlékei, a Nyilas Misi-korszak forró emberi vallomásokba ömlött élménye, a debreceni ismerősök egész serege, az itt kitáruló magyar élet gazdag fejezetei, melyek a pillangó idillikus képeitől a kisebb elbeszélésekig műveinek egész során vonulnak végig, hanem maga a város élete, levegője is valami különös varázssal vonzotta. Csodálatosan érezte Debrecen sajátos ízét, magyarságát, és nemcsak témákban kanyarodott vissza újra és újra a civis városhoz, hanem itt tett látogatásai is át és átözönik életét. Szinte minden látogatásáról tudunk — újságírók számára mindig új érdekességet jelentett érkezése — és a húszas évek végétől 1942-ig újszólván minden évben találkoztunk vele.

Hol a Hortobágyon, a csárda asztalánál, vagy az Angol Királynő Bunda termék asztalánál, ahol jóízűen falatozta kedvenc ételét,

a káposztát csikkal, hol az Arany Bika kávéházi asztalánál, vagy szállodai szobájában... ültünk össze beszélgetésre. Országjárásról mindig egész sereg friss, érdekes adatot villantott elénk. Omkes lőtt belőle a szó, tele volt állandóan mondanivalókkal és Debrecen — mint mondotta — mindig felvillanyozta:

Olyan jól tudok itt dolgozni, — szokta mondogatni bozontos fejét hátravetve, huncutkásan bujkáló mosollyal arcán — tele vagyok itt emlékekkel. Ahányszor megnyírkordul alattam a Kollégium születte falépcsője, vagy végigsétálok a Nagyerdőn, mintha kiscserélnének. Itt voltam diák, teológus, majd fél évvel később jogász. Ez is hamar kiltelt nekem, két hónap múlva újságíró lettem. 1900-ban itt jelent meg az első írásom... aztán ezzel véget is ért a „kalandozások kora”... A néprajzi gyűjtéseim már az írómunka előkészítői voltak és azóta négy évtizeden át csak író voltam...

Ezt 1942-ben mondta, utolsó debreceni tartózkodása során. Március elején érkezett a városba, hogy a 60 éves Oláh Gábor ünnepelésén elmondja ünnepi beszédét. Ez is hozzátartozik ahhoz, hogy Móricz Zsigmond csodálatosan értette és érezte ezt a várost. Oláh Gábor írói munkásságát is minden értékével és hibájával leglétisztábban látta kortársai közül. Amit a Nyugat 1925-ös évfolyamában a Taltos fiú ismertelése kapcsán mondott róla, az mégis boldog lettél Gábor s nem hajítottad végre a programot. Délibáb maradtál Debrecenben, tündértő, a magyar valóság megsze-

adott irodalmi tanulmányából. Amit akkor az ünnepségen már részt sem vevő, nagybetegen a belgyógyászati klinikán fekvő Oláh Gáborról mondott, az mindkettőjükre jellemző volt:

— Oláh Gábor irigyléremelő ember — mondotta — hatvan évét tudott eltölteni szülőföldjén és a Kar utcától a Kar utcáig terjed lépéseinek kilengési köre. Húsz éves korában — amikor először hallottam róla — azt tetted Budapestre, hogy Varga Bálint tanárunknak, aki Oláh Gábor házába vette, fiának nézte, nagy tehetségnek tartotta, hát Gábor ennek a tanáranak jelentete ki: „Nem vagyok hajlandó az mondani senkinek, hogy „alázatos szolgálja”, se azt, hogy „kezetcsokolom”. Ez volt az első hír amit Oláh Gáborról hallottam és ez nekem roppant feltűnt, mert én is szerettem volna ugyanazt kijelenteni, de nem mertem. En már egy tisztánabb kasztból való voltam. Oláh Gábor úgy indult, mint a leggazdagabb poétaigéret. Vett egy nagy svungot, elszárgulodott Párizsig, felszolgált Európát, a nagy dolgokat, aztán hazakanyarodott Debrecenbe és beleragadt a porba, sárba. A magyar kultúra Budapest terméke s ő volt az első, aki nem mondta Budapestnek, hogy „alázatos szolgálja”. Inkább búcsúzóul vetette oda, hogy: itt is voltunk. Pedig nekem az az érzésem, hogy senkinek sem volt több hivatása az életre, cselekvésre, mint neki. Milyen anekdotésról szózat a „Gábor ne légy bohár” költeménye: friss, magyar, népi és úde. Milyen jól tudtad és mégis boldog lettél Gábor s nem hajítottad végre a programot. Délibáb maradtál Debrecenben, tündértő, a magyar valóság megsze-

piett lásképe, amit csodálok én, akit lekötött a magyar valóság. Debreceni göggyől elverted magadtól a jelent, de igényt tarthatsz és igényjogosult vagy a jövőre...

Akkor, az Oláh Gábor ünnepség után három hetet töltött Debrecenben. Bujkáló mosoly kíséretében mindig a „debreceni vakáció”-nak nevezte ezt az időt. A Déri Múzeumba vette be magát, ahol napi hat-hét órát olvasott. Elmondta, hogy három olyan forrásmunkát is talált, amelyek mindegyikéből regényt fog írni. Március 21-én újabb előadást tartott a Déri Múzeumban rendezett irodalmi délutánon.

„A jó tanár” címmel Gulyás Istvánról beszélt. Rajta kívül Juhász Géza, Gombos Pál és Gulyás Pál szerepeltek még ennek az előadásnak műsorán.

Ez volt utolsó látogatása Debrecenben. Az előadás után még kiment a klinikára, búcsút vett Oláh Gábertól. Tudta, hogy ez volt az utolsó találkozása a nagybeteg költővel, aki pár hónappal később meghalt. Azt azonban senki nem sejtette ekkor még, hogy Móricz Zsigmond sem jött többet vissza Debrecenbe. Oláh Gábor temetésére nem tudott eljönni, csak a Pesten járt Tóth Endre útján juttatta el részvét-üzenetét a debreceni irókhöz. Rövid idő múlva pedig ő is követte a sárba Oláh Gábert.

Debrecen és Móricz Zsigmond neve örökre összefonódott, nemhiába emlegette életében, hogy neki Debrecen az egész országot jelentti, a nagy alföldi város emberét és életét felejthetetlen művekben örökölte meg.

KISS ISTVAN

Párt és pártépítés ★

Nagyobb figyelmet a körzeti pártszervezetek munkája iránt

A politikai tevékenység a lakosság körében állandóan folyik. A körzeti pártszervezetek szervezik és mozgósítják a lakosságot egyes kampányfeladatokra, mint pl. a választások, békekölcsönjegyzések, stb. Ismertetik a lakosság különböző rétegeivel a párt- és kormányhatározatokat, nemzetközi eseményeket és engesztelhetetlen harcot folytatnak a még megbúvó ellenséges elemek és azok nézetei ellen az egész lakosság támogatása révén.

A politikai felvilágosító munka

A feladatok végzése közben körzeti pártszervezeteink nagy gondot fordítanak a tömegszervezetek munkájára, irányítják azok tevékenységét a párt politikájának megfelelően. Politikai felvilágosító munkát végeznek a lakosság között.

A körzeti pártszervezetek munkáját az elmúlt esztendőben számos tekintetben az eredményesség jellemezte. Mindannyian emlékszünk különösen a felszabadulás utáni harcokra, amelyekben a munkássztyál mögött, a körzeti pártszervezetek segítségével és mozgósítása útján részt vett a lakosság döntő többsége is. Körzeti pártszervezeteink mindig a legjobb kommunista bevonásával és munkája alapján mozgósították a lakosságot, a nagyserű, de nehéz harcok árán megvalósult választási győzelmekre, a hatalom kivívásáért. Majd ezt követően a szocialista építés feladataira irányították a lakosság figyelmét az egyre éleződő osztályharc viszonyai között.

Ezek az általános megállapítások, mely politikai munkában ugyan gazdag tartalommal, igazolják a körzeti pártszervezetek létének szükségességét. Éppen ezért, ha a felszabadulás utáni években döntő volt a körzeti pártszervezetek munkája, akkor ma, amikor napról napra éleződik az osztályharc és előrehaladunk a szocializmus építésében, még inkább fontos szerepet töltenek be körzeti pártszervezeteink a lakosság politikai tevékenységének vezetésében és irányításában.

A pártvezetés színvonala

Szükség van arra, hogy a körzeti pártszervezetekben a pártvezetés színvonalát emeljük. Fejlett, a pártmunkában jártas, tapasztalt kommunista bevonásával, akik rendszeresen részt kell, hogy vegyenek a saját lakóterületük pártszervezetének életében. Olyan elvtársak is döntően, akiket a párt a felszabadulás után fontos állami, vagy gazdasági funkcióba helyezett. Pártunk Központi Vezetősége 1953. augusztusi határozata éppen azt a feladatot szabta meg, hogy egyes körzeti pártszervezetek összevonásával fejlettebb, tapasztaltabb elvtársak kerüljenek a vezetőségbe és ezzel erősítsük a körzeti pártszervezeteket tevékenységükben. E határozat végrehajtásánál elsősorban városunk párt-végrehajtóbizottsága is követelt el hibát, mert az összevonásokat nem elég körültekintően hajtották végre. A tégláskerti elvtársak már akkor rögtön kérték, hogyha lehet ne helyezzük át a szervezetek székhelyét a Homokkertbe, mert számos idős elvtárs van a pártszervezet tagjai között, akik a nagy távolság miatt nem tudnak részt venni különböző rendezvényeken. E kérdést egyébként pártbizottságunk tagja, Zsolt Lajos elvtárs is felvetette. Másrészt az összevonásokból a körzeti pártszervezetek tagjai és

vezetői is olyan következtetést vontak le, hogy biztos azért történt az összevonás, mert nem olyan fontos szerepe van a körzeti pártszervezeteknek.

Odajutottak ezzel a véleményével egyes helyeken, — mint a K. V. 1955. júniusi határozata is megállapítja, — hogy az összevonás után talán majd a körzeti pártszervezetek megszűntetése vagy elsorvasztása következik. Ebből az elvből következett azután az az állapot, amely számos pártszervezetünkönél a lazaságokban és közömbösségekben mutatkozik meg. Ebből az elvből következett az a hiba és fordul elő még gyakrabban a körzeti pártszervezetekben, hogy hiányzik a kollektív munka, nem ismerik a kollektív vezetés azon elvét, amely a pártszervezet munkájában, az egész párttagság tevékenységén, minden feladatban való részvételén alapszik.

A munkaterv

A Belváros III. pártszervezet vezetőségének munkatervét amikor megnéztük, azt tapasztaltuk, hogy nem alaposan átgondolt, megfontolt feladatok alapján készítették el. A munkatervben nem tűztek ki olyan feladatokat, amely legelőször problémája a párttagságnak, vagy az egész lakosságnak. Nem tűztek ki olyan feladatokat, hogy egyes kormányrendeleteket vagy törvényeket ismeretnének elsősorban a párttagsággal, majd a párttagság részvételével a körzetükhöz tartozó lakosokkal. Ezért nincsen vita sok esetben a taggyűléseken sem.

Előfordul olyan eset is, hogy nem fogadják el a tagság javaslatát, bírálatát. *Harangi elvtárs*, a pártszervezet szervező titkára is úgy gondolta, hogy a párttagság véleménye és részvétele nélkül is meg tud oldani minden feladatot. Ilyen jelenségek tapasztalhatók a Csapókerületi körzeti pártszervezet munkájában is. A körzeti pártszervezetek összevonásával kapcsolatosan másik hibás nézet, hogy az üzemek, hivatalok és intézmények pártszervezetei sem tulajdonítanak megfelelő jelentőséget a területi pártszervezetek munkája segítésének. A tanácsválasztás óta pl. csak a Gördülőcsapágygyár, Ruhagyár, Orvosegyetem, Dohánygyár és még jó néhány üzem jár ki rendszeresen minden hónap utolsó péntekén agitációs munkára a területre.

Vannak azonban üzemek, hivatalok, amelyek a választás óta egyszer sem vagy csak néha-néha járnak ki területi agitációra, akkor is a körzeti pártszervezet tudta nélkül, pl. VI. Mélyépfő, MÁV Igazgatóság, Cementárupari Vállalat, városi tanács stb. Egy néhány titkári értekezleten már kértük az üzemi elvtársak segítségét, azonban több volt az ígért, mint a tett. A körzeti pártszervezetek segítésének egyik legfőbb akadálya, hogy egyes elvtársak különösen gazdasági funkcionáriusok „méltságukon alulnak” tartják, hogy részt vegyenek a körzeti pártszervezetek

politikai munkájában, agitációs tevékenységükben. Itt az ideje, hogy egyrészt a párt V. B. agit. prop. osztálya, másrészt a körzeti pártszervezetek, de a kommunista gazdasági funkcionáriusok is gondolkodjanak e helytelen állásponton.

A körzeti pártszervezetek munkájának megjavítása érdekében pártunk K. V. 1955. június 13-i határozatával világosan megszabja a feladatokat, mely szerint a körzeti pártszervezetek vezetősége elsősorban a V. B. segítségével alapján az ottlévő elvtársak mellett több tapasztalt elvtársat kell beállítani, javaslatba hozni, megbízni pártmunkával. Ugyanakkor az eddiginél több segítséget kell nyújtani valamennyi osztálynak a körzeti pártszervezetek munkatervének elkészítésében. A munkatervnek szabják meg előre, hogy egy-egy körzetben havonta milyen problémákat akarnak megvitatni, a lakosságot közvetlen érintő kormányhatározatok, törvények és más társadalmi tevékenységeket illetően.

A körzeti pártszervezetek politikai munkáját sokkal jobban segíteni kell a kerületi népfőnökbizottságoknak is. A fák és perkok védelme, a világos, tiszta Debrecen mozgalom fejlesztése, tiszta, rendez utca stb. mind politikai munkát és helyes irányítást igényel a körzeti pártszervezetektől. Nagy gondot kell fordítani a körzeti pártszervezetek vezetőségeinek, népnevelőinek az állammal szembeni kötelezettségeik, a begyűjtés teljesítésére.

Le kell leplezni a lakosság érdekeit veszélyeztető spekulánsok, kulákok és más osztályidegen elemek aknamunkáját. Minden körzeti pártszervezet tördőjön többet a körzet ifjúságával, segítse elő, hogy megfelelő helyiségek legyen a pártszervezet helyiségében, ahol erre lehetőség van. Helyes és tovább kell fejleszteni olyan kezdeményezést, mint a Homokkerten rendezett zenekari hangverseny est, amelyet nagy részvételrel és elismeréssel fogadtak az ott lakó munkáscsaládok. A hangversenyt a Zeneművészeti Szakiskola tartotta.

Nagyon fontos feladat, hogy a körzetekbe kijáró üzemek népnevelői mindig egy és ugyanazon családhoz járjanak népnevelőmunkára, ismerkedjenek meg a családdal minden tagjával. A szovjet agitátorok nagyszerű példáját adták e módszer helyességének a nagy honvédó háború időszakában, amikor a hátszág lakosai a lakosság apraja és nagyja együtt érezve segítette munkájával a fronton harcoló katonákat, a közös ügyért, a szocialista haza védelméért. A lakosság között folytatott politikai munkának ez a módszere szilárdabbá teszi a párt és a tömegek közötti kapcsolatot. Aktivizál valamennyi kommunista párttagot a Központi Vezetőség határozatának végrehajtására, a körzeti pártszervezetek munkájának gyökeres megjavítására.

Czipa Mihály
agit. prop. oszt. vez.

Távírási verseny a MÖHSZ rádiós klubjában

A Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség megyei rádióklubja vasárnap rendezte meg az idei év első távírási versenyét. A versenyen 16 kiváló képességű dolgozó vett részt, elsősorban vidékről. Az első díjat percnként 117 adás és vétellel Földesi József elvtárs, a Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség derecskei szervezetének tagja szerezte meg. Második

helyre 115-ös átlaggal Tóth Elemér került, míg a harmadik helyezést Tarjáni István lelte.

A verseny első három helyezettjét a szövetség értékes ajándéktárgyakkal jutalmazta meg. Főjedesi elvtárs néprádiót, Tóth Elemér ezüst cigarettaszelencét, míg Tarjáni elvtárs ezüst cigarettatárcát kapott.

A vallási szertartások és ünnepségek lényege

Írta: I. UZKOV

II.

Az ember bűnös és csak a szenvedésekben tisztul meg a lelke, — tanítja a vallás. A Krisztuslegendában központi helyet foglal el Krisztus szenvedéseinek motívuma. Az egész húsvéti szertartás ezektől az eszméktől van átítatva: nagybőjt idején böjtöléssel, gyónással és áldozással, templomi istentiszteletekkel, a mi urunk szenvedéseinek emlékére. Minderre azért van szükség, hogy Krisztus példáján hangsúlyozzák az emberi szenvedések elkerülhetlenségét, hogy hangsúlyozzák: a bűnös emberiség számára Krisztus követeése az egyetlen kiút.

A római pápa 1950-ben nem hiába rendezett külön „bűnbánati napot”, amelyen kikelt az ellen a „keresztényellenes törekvés ellen, amely a földi életből ki akar zárni mindenfajta szenvedést”.

A szenvedést, az önmegtartóztatást hirdette a vallás mindenkor igazolta a kapitalista rendszert, amely az erőszakon és a rablásokon, a dolgozók és azok lét-szükségleteinek teljes semmibevesésén alapul. Az egyház mindenkor „isten akaratának”, „sorsnak” nyilvánította a nép nehéz életét és minden szerencsétlenségét. Azt tartja a vallás, hogy minden rossznak maga az ember, az ember „bűnössége” az oka.

Az osztálytársadalomban „bűn” mindaz, ami megszegi a kizsákmányolók által előírt törvényeket és erkölcsöt. Sok vallási szertartásnak az a feladata, hogy a dolgozók energiáját az osztályharcról a saját bűneik elleni harcra terelje át.

Az osztálybéke hirdetése nagy helyet foglal el a vallási ünnepségekben. Húsvétkor ezt hirdetik: „Öleljük meg egymást és bocsássunk meg azoknak, akik bennünket gyűlölnék”. Karácsonykor pedig: „Dicsőség menynekben az istennek és béke a földön, az embereknek, s jóakarattal”. Azt állítják, hogy az isten előtt nincsenek sem gazdagok, elm pedig szegények és a gazdagság — „isten ajándéka”.

A Christian Science Monitor című amerikai lap a következőket írja: „Az igazi ültet — isteni tevékenység megnyilvánulása”. A római pápa azt tanítja, hogy a munkának dolgoznia kell és nem szabad „túlzott” igényeket támasztania, „nem szabad gyűlölködni, irigynek és önzőnek lennie”, hogy „a világon mindig voltak és lesznek gazdagok és szegények”.

A vallási tanítások ellenségeskedést szítanak a különböző vallások követői között. Köztudomású, hogy minden vallás csakis a saját hitét tartja „igaz”-nak, az összes többit pedig „tévhit”-nek, „eretnkségnek”, „istenkáromlásnak” tartja. Mennyi bánatot, vért és könnyet hozott az emberekre a vallási viszály! Nem is olyan régen még vad ellenségeskedés dúlt a Kaukázusban a keresztények és muzulmánok között. A verbosztút rendszerint a „sah-szejvahszaj” vallási ünnep napján hajtották végre.

A szertartásosság nagy anyagi veszteséget okozott a dolgozóknak. Amikor az orosz honvédek fejedelmiségekre volt szétarabolva, bevezették az úgynevezett „sátoros ünnepet”. A fejedelmek, bojárok, később pedig a földesurak a nép körében meghonosították egyes olyan „szentek” tiszteletét, akik állítólag védelmezték a helyi lakosságot.

még akkor is, ha a „sátoros ünnep” a halaszthatatlan aratási időre esett. A papok ezeken a napokon minden portát sorra jártak, könyörgéseket tartottak és összegyűjtötték a pénzben, gabonában, tojásban, lenben, vászonban fizetett adót.

A parasztnak akkoriban fogalmuk sem volt a tudományos gazdálkodásról. Az agyongyöngy és tudatlan muzsik a szentek segítségéért imádkozott. Es meg is tartották a különböző „Miklós”, „Jegor”, „kazáni Szűz”, „Péter-napokat”. Hiába volt derűs, aratásra alkalmas, jó nap, a falu — ünnepelt s felé sem nézett a földnek. Nyomban utána borús idő következett. A földeken rothadt a széna, a földeken kipergett a rozs és a búza.

Az egyház évszázadokon át azzal tömte az emberek fejét, hogy az éhínség, az aszály, a rossz termés — mindez „isten akarat”, „büntetés a bűnökért” és mindenkort azt tanította, hogy istentől, a „szentektől” kell kegyet várni, ki kell imádkozni ezeket a kegyeket. A falusiak évszázadokon át mondták a fohászokat, ámde az egy grammmal sem volt képes növelni a termést vagy megőlni akárcsak egyetlen egy mezőgazdasági kártevőt.

Népünk történetében örökre leütöttek ezek az idők: a cári zsarnokság, a teljes jogfosztottság, a rabzolga-függőség a kizsákmányolóktól, a műveletlenség, tudatlanság.

Amde a múlt nem hal el egyszerűen, hanem harcol fennmaradásáért; csökevényei, az évszázadok folyamán meggyökerezett erkölcsök és szokások nem tűntek el teljesen. Még ma is vannak, akik tartják a vallási ünnepeket. Ilyenkor egyesek mulatnak, mások vendégségbe mennek, s nem végzik el a rájuk bízott munkát. A Micsurin kolhozban — mint a kolhozparasztk kijelentették, — „a sátoros ünnep minden kártyát összezavart”. Ezalatt az összes szénát be lehetett volna takarítani és nem a „Tihon-napot” ünnepelni három napig.

A szovjet embereknek minden lehetőségük megvan arra, hogy kulturáltan, vidáman, a társadalom és a maguk hasznára pihenhessenek, munka után. Harcot kell folytatnunk a kitisztított életért — mondja Makarenko, — mindaz ellen, ami elavult, káros benne.

Mi az új élet hívei, azoknak az új, vidám, szép és diadalmas ünnepeknek a hívei vagyunk, amelyek segítségével meg lehet szüntetni az életben, a munkában, a harcban, melyek a bator, élénk és életvidám, magabiztos új ember nevelését, a nép boldogulása harcosának nevelését szolgálják, azét az emberét, aki kész minden nehézséget leküzdeni a kommunizmus-hoz vezető úton.

A vallási csökevények ellen, az egészséges szovjet életért vívott harc — a kulturmunkások megítélt és nemes feladata.

Silon-harisnya kötőgépeket gyártanak Csehszlovákiában

A csehországi Trebicé városkában befejezéshez közelednek a silon-harisnyák kötéseére alkalmas gép munkálatai. Az illetékes szakemberek nagy jövőt jósolnak a gépnek, melyet a nagy érdeklődésre való tekintettel a közeljövőben megnyíló brüsszeli ipari kiállításon is bemutatnak. Az új gép teljesen automatikus és páventzett munka súlyos bűnnek, a „szent” megsértésének számítottá válik.

Egyre nagyobb területeken kezdődik az aratás Hajdú-Biharban

Hírt adtunk már arról, hogy a megyében elsőnek a Darvasi Állami Gazdaságban pendült meg a kasza. Ezután a debreceni AG-ban, majd az Ohati Állami Gazdaság területén megindult aratásról érkeztek jelentések.

Legújabbban a Debreceni Mezőgazdasági Akadémia több mint kétezer holdas gazdaságában is megkezdődött az aratógépek munkája. Egy 68 holdas őszi árpa tábla érett először kasza alá és három aratógép szerda estig lényegében már el is végezte ezen a területen az aratást. A héten még a következő 120 holdas őszi árpa táblán befejezik az aratást.

A tangazdaság dolgozói vállalták, hogy példamutató munkát

végeznek a gabonacsata során. B. Nagy János jelentette lapunknak, hogy a tavaszi munka során a tangazdaság 34 dolgozója érte el az élenjáró dolgozó szintet. A gabonacsatában is élen akarnak járni. A cséplő munkacsapatok versenyre hívták egymást. Farkas János sztahanovista kombájnos elhatározta, hogy a szemvesztéséget a megengedettnél alább szorítja.

Derecskén is megpendült a kasza

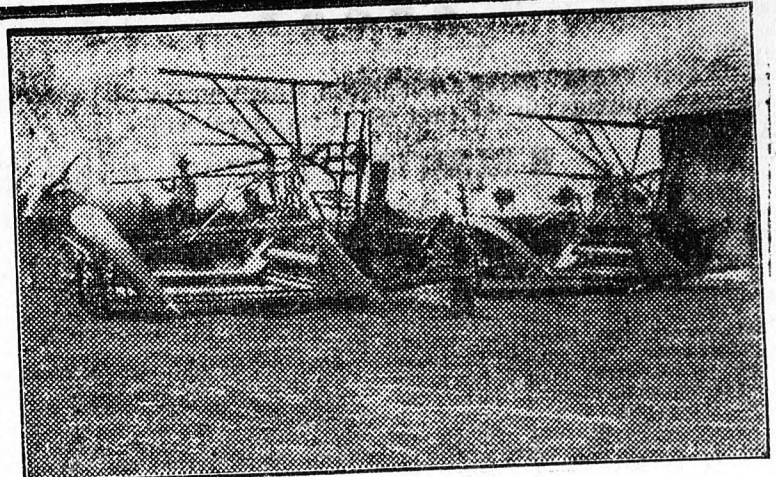
Jakucs Sándor 5 holdas, Martin Sándor 6 holdas dolgozó parasztkok már elvégezték az őszi árpa aratást földjeiken. A poscsaji Új remény, az esztári Tánacs és esztári Győzelem őszi ár-

pa táblái is aratásra kerülnek a mai nappal. A kismarjai Bocskai Termelőszövetkezet 45 holdas őszi árpa tábláját is le kell vágni még ezen a héten.

Ujléta, Kokad megkezdte az aratást

Szerdán délelőtt érkezett jelentés arról, hogy a nagylétei és a kokadi határban is kasza alá ért már az őszi árpa. A két község határában már megkezdtek az aratást. Igen jó termést ígérnek a kalászosok.

A bagaméri Alkotmány Termelőszövetkezet földjén is megérett már az őszi árpa, s minden előkészületet megtettek, hogy ma, csütörtökön reggel, megkezdődjön az aratás.

Ujaratógépek érkeztek a Hajdúszoboszlói Egyetemi Tangazdaságba.

A Debreceni Mezőgazdasági Akadémia évváró mérlege

A Debreceni Mezőgazdasági Akadémián tartották az akadémia tanárai, hallgatói és dolgozói tanévzáró ünnepélyüket. Az ünnepélyen — amelyen részt vettek a városi párt-végrehajtóbizottság, a megyei tanács, a Hazafias Népfőrd, a Kossuth Lajos Tudományegyetem képviselői is — Bencsik István akadémiai igazgató összegezte az elmúlt tanév eredményeit. Beszédében elmondta, hogy az akadémia vezetősége és tanári kara egy évvel előtér nemese feladatát tűzött maga elé: „az oktatás színvonalának emelését, határozottabb nevelőmunkát, hivatását szerető, hazájához hű, szilárd jellemű és erkölcsű ifjúság nevelését, a tudományos munka továbbfejlesztését, a vezetési magasabb színvonalra emelését és az akadémia és tangazdaság továbbfejlesztését épületben, felszerelésben.” Most megelégedetten állapíthatjuk meg: a feladatot teljesítettük, nyitva az út újabb, magasabb célok felé.

2200 holdas tangazdaság

Az elért eredményeket legjobban a számok tükrözik. A hallgatók tanulmányi átlaga a múltév 3,66-ról 3,85-re emelkedett, 20 százalékos kitűnő és jelesrendű. Az oktatói kar 2 új tanszékkel bővült, a tangazdaság területe 1400 kha-ról 2200 kataszteri holdra emelkedett. Ezeket túl számokkal le nem mérhető, de mégis a konkrét munka mindenirányú javulásában mutatkozó sikereket születtek a nevelési munkában Debrecen lakói emlékeznek még a régi gazdaságok elismerésre egyáltalán nem méltó, sokszor duhajkodó, gyakran kihívó, inkább komcsmban, mint tanulásban jeleskedő viselkedésére. Ezen az akadémian új arcú ifjúság nő, nemes hagyományok vannak kialakulóban, itt már „nem az a legény, aki dorbéz, lumpol, csavarog, hanem aki a tanulásban szorgalmasan elől jár és akinek emellett arra is van ideje, hogy a közösség érdekében ezenkívül is dolgozzon.”

A tsz-ek pártrendelése

Ezt bizonyítja az is, hogy az akadémia hallgatói Debrecen határában és környékén 24 termelőszövetkezeti csoportot patronál-

tak, 2-3 hetenként látogatták meg ezeket a szövetkezeteket — hol kerékpáron, hol gyalog — értékes tapasztalatokat gyűjtöttek, jó tanácsokat adtak, segítettek a DISZ szervezet létrehozásában, megerősítésében.

Komoly segítséget nyújtottak az akadémia tanárai is több termelőszövetkezet munkájában. Nem csupán kiváló szakemberek, hanem a kultúra zászlóvivői s a sportélet fejlesztői is lesznek az innen kikerülő mezőgazdászok, művelti, képzett emberek, szocialista hazánk lelkes, áldozatos építői, a szocialista mezőgazdaság hivatott szervezői.

802 000 forint ösztöndíj és 484 000 forint szociális segély

Munkájukkal, tanulásukkal már eddig is azt bizonyították: méltók arra a nagyfokú támogatásra, amelyet államunk nyújt nekik. Ebben az évben 802 000 forint ösztöndíjat, 484 000 forint szociális segélyt és 27 200 forint jutalmat és segélyt kaptak a hallgatók. Ezen az évváró ünnepélyen 85 hallgatónak adta át dr. Vecsey Tibor igazgatóhelyettes kiváló tanulmányi, sport-, kultur-, vagy egyéb mozgalmi munkájáért járó jutalmat.

Az akadémia tanárai közül is 16-an kaptak kiváló oktató, nevelő vagy tudományos munkájukért nagyszemű jutalmakat, köztük dr. Szelenyi Ferenc elvtárs, aki elmélyült oktató és tudományos munkája mellett mint tanácsost a megyei párt-végrehajtóbizottságának tagja, arra is tudt idét szakítani, hogy a hallgatókat egyénileg is megismerje, köztük magasszínű nevelőmunkát végezzen, vagy Barsal Kálmán testnevelő tanár, aki lelkes munkával biztosította az akadémia szép sporteredményeit — sorolhatnánk a többieket is.

A jutalmak kiosztása után Kádár László elvtárs, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora átadta a három debreceni felsőoktatási intézmény között egész évben folytatott sportversenyben győztes akadémianak a vándorserleget. Az ünnepély után rövid kultúrmasor következett.

Petrikás Árpádné vezető lektor.

A biharkeresztesi járás az aratás küszöbén

A Biharkeresztesi Géppalómas felkészülve várja, hogy kezdhesse a gabonabetakarítást. Befejezték a traktorosok, aratógépekkel, kombájnosok oktatását. Részleteiben megvitatták a géppalómas dolgozói a Központi Vezetőség gabonabetakarításáról hozott határozatát.

Dobos Ferenc igazgató, a következőképpen számolt be a géppalómas felkészültségéről.

— Június elején volt géppalómasunkon a gépszemle. Jó minőségű munkát állapított meg a szemlebizottság. A gépeket bejártuk, most húzatnak a kijelölt helyre. Amint a kalász megérett, késedelem nélkül kezdjük az aratást.

Nyolc aratógépből három már kint van Toldon és Berekböszörményben.

Söt egy aratógép hétfőn este már meg is kezdte az aprómag (réti-csenkesz) aratását a biharkeresztesi Petőfi TSZ-ben. Kedden kezdődik a csenkesz aratását a berekböszörményi Petőfi-ben, szerdán a nagykeréki Bocskai-ban. Amint egy tsz-ben elvégezték a réti-csenkesz aratását, egy aprómagcséplő azonnal megkezdte a cséplését. Tanulva a megelőző évek szomorú tapasztalataiból,

az idén mindjárt aratás után leteszik az aprómagcséplés gondját, nem engedik, hogy kárba menjen a takarmánynak való mag.

A 24 munkacsapat

Munkára készek a cséplőgépek is. A 24 cséplőmunkacsapatba a legdolgosabb embereknek is a színe-javát válogatták ki. Így követeli ezt a géppalómas legutóbbi tanácsülésén hozott határozat végrehajtása. A tsz-ek elnökei, brigádfelvezetői ugyanis azt követelték a tanácsülésen a géppalómasoktól, olyan munkát végezzenek a cséplő munkacsapatok, hogy ne lehessen rájuk panasz a tsz-nek. Az elmúlt évben ugyanis a szalmát, töreket nemhogy kazalzlák, tetejezték és lekötötték volna, hanem csomóra hányva hagyták ott a szérű helyén. Mire a tsz a nagy munka után odáig jutott, hogy rendberakja a szalmát, töreket, beázott, tönkrement. Ezért akarják az idén mindezeket megelőzni a tsz-ek azzal, hogy

megkövetelik a cséplő munkacsapatoktól, bekazalozva, tetejezve és lekötve hagyják ott a szérűhelyen a szalmát, töreket.

Ehhez pedig rendes munkát szerető emberek kellene a cséplő csapatokba.

— Ezért most a községi tanácsokkal együtt a géppalómas még egyszer átvizsgálja a cséplő munkacsapatokat, hogy megfelelő embereket szerződtettek-e. Nem mindegy milyen emberekkel dol-

gozunk — magyarázta Dobos elvtárs. — Augusztus 20-ra el akarunk csépleni és jó munkát akarunk hagyni magunk után.

Ugy számítunk, hogy a tarlóhántást, másodvetést az aratással egy időben végezzük.

Ahol nappal learatnak akár a gépek, akár a kézikaszások, éjjel tarlót hántunk, hogy lehessen gyorsan végezni a másodvetéssel is.

Nagy szükség van itt a takarmányra. A tarlóhántásra is, mert az csökkenti a talaj párolgását.

Biharkeresztes 6 nap alatt arat le

Nem adja alább az aratásra való felkészülést a géppalómasnál a biharkeresztesi községi tanács sem. Balogh Sándor, a tanács mezőgazdasági előadója szavainak valódságát, hogy a tanács számbavette tennivalóit az aratáshoz, egy kimutatással igazolja. A gondosan elkészített kimutatáson számok sorakoznak, a község learatandó kalászos területeinek részletezése is, összegezése is.

Olvasható a kimutatásról, hogy őszi árpából 182 hold, őszi búzából 1782, tavaszi búzából 175, rozsból 27, tavaszi árpából 135, zabosbúkkönyből 15, egyéb aratnivalókból 87 hold, összesen 2565 hold gabona vár learatásra Bihar-keresztesen. Az aratást előreláthatólag a jövő héten kezdik meg. A munkába állítható 960 órá aratóval és a géppalómas által biztosított két aratógéppel hat nap alatt, de legkésőbb tíz nap alatt le tudnak aratni.

Mintegy 15-20-ra tehető azoknak a termelőknek a száma — magyarázta közben Balogh elvtárs — akiknek a családjában nincs olyan munkaerő, akik kaszát, sarlót foghatnak. A tanács nem hagyja ezeket a termelőket cserben. Gondoskodott róla, hogy a megfelelő aratási díj ellenében learassák az ilyen termelők kalászosát is. Hogy az aratáskor hiba ne csusszék be, a tanácselnök helyettes, a mezőgazdasági előadó és egymást váltva a mezőgazdasági állandó bizottság tagjai, míg a nagy munka tart minden nap bejárják a határt, ellenőriznek, ha kell azonnal intézkednek, hogy fennakadás ne legyen a munkában.

A fogatok elosztása

Hasonlóan készítették elő a hordást és a cséplést is. A faluban 356 fogat van. Jól elosztva a munkaerőt, az aratás befejezésétől számított 10 nap alatt mindent bejárják a biharkeresztesiek. A hordanak a biharkeresztesiek a géppalómas által biztosított öt cséplővel és az egy kombájnnal augusztus 20-ra elcséplenek. Ezzel egy időben teljesítik a gabonabegyűjtést is.

A hordásban és a tarlóhántásban fogattal is segítik azokat a termelőket, akiknek nincs fogatjuk. A község tarlóhántási terve, a termelőszövetkezetekét is beleértve 2302 hold. Másodvetési terve a községnek 857 hold. A tarlóhántást és a másodvetést úgy szervezte meg a községi tanács a géppalómasokkal közösen, hogy a földjén végzett ezekkel a munkákkal, az egyénieknek segít a tarlóhántásban és másodvetésben. Harminc egyéni gazdának tudnak így segíteni. A másodvetéshez a vetőmagot már régven biztosították a tsz-ek is, az egyénié is. Azzal hiba nincsen.

De nemcsak ennyiből áll a község aratási, cséplési felkészültsége. Már jó előre gondoskodott a földművelőszövetkezet munkaeszközökről. Kaszát, kaszkövet, sarlót, szekérröketet már megvásárolták a dolgozó parasztkok. Tartalékként is van belőle elég a földművelőszövetkezetben. A Népből a lisztből, zsírból, szalonnából és egyéb élelmiszerekkelből, a körzeti sültőde a kenyérelőállításból, a Vendéglátó Vállalat a söréllátásból készült fel bőséges készlettel az aratás, cséplés idejére.

Jól szervezte meg a biharkeresztesi géppalómas és a tanács a gabona betakarítást. Most már csak az a fontos, hogy a maguk készítette munkatervet pontosan, időben hajtsák végre. Csak úgy sikerül veszteségmentesen betakarítani a biharkeresztesieknek és a géppalómashoz tartozó községeknek a nagy gondnal, sok munkával termelt kenyérnekvalót.

Kombájn aratási bemutató Ebesen

A Hajdú-Bihar Megyei Tanács géppalómasi igazgatósága és a Hajdúszoboszlói Géppalómas szobaton délelőtt bemutatót tart a kombájn aratás komplex gépésztéséről az ebesi Új Barázda tsz-ben. Meghívják erre a termelőszövetkezeti elnököket, brigádfelvezetőket és a géppalómasok dolgozóit.

MÉHES JÁNOS KOMÁDI KOMBÁJNOS negyvenöt vagon gabona betakarítását vállalta

Méhes János, a Komádi Állami Gazdaság kombájnvezetője versenyre hívja az aratási időnyre a megye összes kombájnosa. Méhes elvtárs, a Munka Vörös Zászló Érdemrend tulajdonosa, a tavalyi országos kombájnosi verseny harmadik helyezettje, munkacsapatával együtt a következőket vállalta:

Minőségi munkával 450 holdon betakarítja a gabonát, s e területről 4500 mázsa gabonát cséplenek el. A szemvesztéséget egy százalékra, vagy annál kevesebbre csökkentik. Az üzemenyag-fogyasztásnál 15 százalékos megtakarítást érnek el. A gép tökéletes kezelésével, karbantartásával, az alkatrészfelhasználást normán alulra redukálják. A szalmagyűjtő kocsik állandó állandó használatával, valamint a szalmacsomók helyes lerakásával biztosítják a tarlóhántás azonnali végrehajtását. Az aratást tűz- és balesetmentesen fejezik be.

A verseny sikeres végrehajtása érdekében Méhes elvtárs munkacsapatának minden tagját megfelelően kioktatja, hogy feladatát, a végzendő munka minden mozzanatát kifogástalanul ismerje a géphez beosztott munkatársak mindegyike. Az őszi árpa aratásakor gépet igyekeznek a legelőkétesebben bejártatni, a hibaelhárítás terén az utolsó simításokat is elvégezni, hogy jól kipróbált géppel indulhasson neki a búza betakarításának.

